

401 §

Selvennyksiä Oulun kaupungin yksityisteiden avustuskäytäntöön

Dno

OUKA/2595/02.05.01.03/2019

Päätöshistoria

Yhdyskuntalautakunta 26.3.2019 § 211
Kaupunginhallitus 15.4.2019 § 117

Tiivistelmä

Uusi 1.1.2019 voimaan tullut yksityistielaki toi mukanaan merkittäviä muutoksia tiekuntien toimintaan. Avustuksen sannin edellytykset muuttuvat ja tiekunnille ja osakkaille tulee lisää vastuuta tielautakuntien lakkauttamisen vuoksi. Tiekuunnan kokouksissa tehtyihin päätöksiin voi asianosainen hakea oikaisua joko tiekuunnan kokoukselta tai jättää kanne käräjäoikeuteen. Tiekuunnat, eli osakkaat voivat päätöksellän tiekuunnan kokouksessa liittää/erottaa tienosia tiekuuntaan/tiekunnasta sekä yhdistää ja erottaa tiekuntia.

Esittelyteksti

Kaupunginhallitus päivitti 15.4.2019 Oulun avustusmallin uuden yksityistielain mukaiseksi ja kaupungin avustusehdot siten, että kunnossapito-avustaminen myönnetään rahana avustusehdot täyttävälle tiekunnille, valaistus luovutetaan tiekunnille ja perusparantamisen avustusehtoihin lisättiin yksityistielain 84 §:n säännökset.

Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen esittelytekstissä todettiin, että "Oulussa on edelleenkin kokonaan tai osin toimimattomia tiekuntia, joiden toiminta on aktivoitettava lain mukaiselle tasolle. Avustuskriteereillä voidaan ohjata myös tiekuunnan toimintaa." Tiekuuntien toiminta on ollut hajanaista, kokouksia ei ole pidetty.

Uuden lain määräämät avustusedellytykset ja rahalliseen malliin siirtyminen on suuri muutos Oulussa. Tiedottaminen uuden lain mukanaan tuomista muutoksista aloitettiin jo viime vuoden puolella. Ennakkotiedote lähetettiin aurasavustusta hakeneille asukkaille, joiden tielle tiekuunnan perustaminen olisi mahdollista joko Maanmittauslaitoksen yksityistietoimituksessa tai osakkaiden itsensä toimesta perustamiskokouksessa. Kaupunginhallituksen avustuspäätöksen jälkeen lähetettiin 30.4.2019 noin 6000 tiedotekirjettä kaikille asemakaava-alueen ulkopuolisille vakituisesti asuttujen kiinteistöjen omistajille tai vuokralaisille.

15.5.2019 järjestettiin info/koulutustilaisuus tiekunnille ja tiekuuntien perustamista harkitseville Pohjankartanossa. Tilaisuudessa olisi ollut tilaa 480 hengelle, paikalle tuli noin 250 kiinnostunutta. Tilaisuuden täytyessä tarkoitus oli järjestää

lisätilaisuuksia tarpeen mukaan. Vain muutama on tiedustellut, järjestetäänkö tilaisuuksia lisää. Tilaisuudessa kerrottiin uudesta avustusmallista, yksityistielain mukanaan tuomista muutoksista ja siitä miten tiekunnan lain mukaan tulisi toimia.

Jotkut tiekunnan käyttävät apunaan Suomen Tieyhdistyksen kouluttamia tieisännöitsijöitä. Suuri osa tiekunnista toimii kuitenkin omin voimin. Tämä hyvä ja osakkaiden kannalta edullinen tapa, kunhan toimitaan lain edellyttämällä tavalla.

Nyt kun uusi avustusmalli otetaan käyttöön, on tärkeää, että sekä tiekuntien toimielimet, että osakkaat tiedostavat oikeutensa ja velvoitteensa ja mitä yksityistielain mukaisella toiminnalla tarkoitetaan. Tiekungat voivat tätä tietoutta osaltaan jakaa. Tiekungat asioista, päättävät osakkaat tiekungon kokouksessa. Toimielin valmistelee lain edellyttämät asiat kokoukselle ja laittaa kokouksen päätökset toimeksi. Laissa on säännökset, mitkä asiat ovat osakkaiden, toimielimen ja tiekungon vastuulla.

Liitteet

-

Oheismateriaali

-

Esittelijä

vs. kaupungininsinööri Tapio Siikaluoma

Päätösesitys

Jotta turvataan tieosakkaiden ja tiekuntien toimielinten tietoisuus tasapuolisista oikeuksista ja velvollisuuksista, selvennetään seuraavia esille tulleita asioita:

Pyörätieyhteydät

Yksityistie voi olla myös osana seudullista pyörätieverkoston. Saman pyörätieosuuden vastuita on sekä ELY-keskuksella, kaupungilla ja yksityistieosakkaila. Parhailaan on yksityistietoimitus käynnissä Muhos-Oulu välin pyörätieyhteydestä. Toimituksen tarkoituksena on selvittää valtion, kunnan ja yksityistieiden roolit. Uusi yksityistielaki antaa mahdollisuuden ottaa valtio tai kunta osakkaaksi yksityistiekuntaan, kun se ohjaa yleistä liikennettä yksityistielle.

Vuoden 2015 avustuspäätöksessä kaupunki irtisanoi aiemmat viiden kunnan sopimukset. Tällä päätöksellä asia tarkennetaan ELY-keskukselle ja Muhoksen yhteyden yksityistietoimituksen päätös antaa vastauksen vastuisiin ja irtisanoo aiemmat sopimukset valtion ja Oulun kaupungin välillä. Myöhemmät yksityistietoimitukset selkeyttävät vastuut vastaavilla pyörätieyhteyksillä.

Yksityisteiden valaistus

luovutetaan korvauksetta tiekuntien omaisuudeksi 30.9.2019 alkaen. Oulun kaupunki huolehtii valaistuksesta ja sähkölaskuista kuitenkin siihen saakka, kunnes kunkin kohteen valaistuksen tekniset ratkaisut on tehty.

Oulun kaupungin omistuksessa olevien seudullisten pyörätieyhteyksien valaistusasiat ratkeavat, kun kohteittaiset tietoimitukset on saatu päätökseen.

Yksityistiekunnille korvauksetta luovutettua valaistusta ei saa myydä tai luovuttaa eteenpäin ennen 30.9.2029.

Liikennemerkkiasiat

Avustuksen saannin edellytys tien käytön kielto- ja rajoitusmerkkietojen ajantasaisuudesta Digiroadissa ruuhkauttaa lupakäsittelyä. Tiekkunnat hakevat nyt tiestöllään oleville liikennemerkeille yhdellä kertaa kaupungin suostumusta, koska mahdollisia aiempia kuntien suostumuksia ei ole talletettu. Tiekkunnille annetaan tähän tarkoitukseen lisäaikaa 30.4.2020 saakka ilman, että se vaikuttaa vuoden 2019 avustuksen saantiin.

Luokitus tien liikenteellisen merkittävyyden perusteella

Vastaa lähes aiempaa erityiskohdeavustuksen luokitusta:

Lk1) Käytetään yleisesti läpikulkuliikenteeseen,

- sillä on huomattavasti pysähtymättä tapahtuvaa päivittäistä läpikulkuliikennettä kaavatielle tai maantielle,
- muiden kuin tieosakkaiden aiheuttama liikenne on läpikulkuliikennettä tai sellaista tien varrella olevien toimintojen aiheuttamaa liikennettä, jonka ei voida katsoa olevan tieosakkaan liikennettä ja jota ei voida ottaa huomioon tieosakkaan tieyksiköinnissä (ositus, jyvitys)

Lk2) Tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä aiheuttavia toimintoja.

- kuten koulu, muu oppilaitos, sosiaali- ja terveystoimen toimipiste ym. tai yli 20 paikkainen päiväkot
- tien varrella olevien toimintojen aiheuttamaa liikennettä, jonka ei voida katsoa olevan tieosakkaan liikennettä ja jota ei voida ottaa huomioon tieosakkaan tieyksiköinnissä

Lk3) Tie on muuten tärkeä,

- kun peruste on liikenteellinen tai liikenneturvallisuuden perustuva
- toimii säännöllinen, tiheäaikaatuisen, kaikille avoimen joukkoliikenteen reittinä
- liikuntapaikka, joka aiheuttaa merkittävää ulkopuolista liikennettä, jota ei voi huomioida yksiköinnissä

- yli 20-paikkainen koululaislinja-auto vain, kun se käyttää tietä pysähtymättä tapahtuvaan oikaisuun
- yksityistie, joka toimii seudullisena pyörätieyhteytenä silloin, kun liikennettä ei ole yksiköity valtiolle/kunnalle yksityistietoimituksessa, eikä osuus saa muuta yhteiskunnan avustusta

Lk4) Muut,

- pääosin vain osakkaiden liikennettä palveleva tie

Tiessä voi olla osia, jotka kuuluvat eri luokkiin. Sama tie/tienosa voi saada avustusta vain yhden luokituksen mukaisesti. Liikenne, joka voidaan ottaa yksiköinnissä huomioon, ei välttämättä oikeuta luokituksen mukaiseen avustukseen.

Tiekunta toimii lain mukaisesti,

kun osakkaat ovat tiekunnan viimeisimmässä kokouksessa päättäneet asiat uuden yksityistielain säännösten mukaisesti. Laissa ei ole mainintaa siitä, että päätös avustuksen hakemisesta on tehtävä tiekunnan kokouksessa, mutta koska avustusmuoto on muuttunut ja avustuksen vastaanottaminen vaikuttaa tien käytön kieltoon ja rajoittamiseen, on se syytä tehdä kokouksessa.

Väärinkäytökset

Mikäli tiekunta käyttää tiekuntateillä ja tiekuntaan kuulumattomilla teillä samaa kunnossapitourakitsijaa tai työn suorittajaa, tulee tiekunnan eritellä ne menoselvityksessä. Mikäli Oulun kaupungin rahallista kunnossapitoavustusta käytetään väärin, kaupunki perii tiekunnalta avustuksen takaisin kausilta, joilla väärinkäytöksiä on tapahtunut ja se voi saada avustusta uudelleen aikaisintaan kuuden vuoden kuluttua.

- Tiekuuntatie=MML rekisteriin merkitty tie
- Avustuskelpoinen tie=vähintään 100 metrin pituinen MML rekisteriin merkityn tien tai sen osa viimeiselle asuinkiinteistölle. Avustuskelpoinen tien pituus voi muodostua useasta rekisteriin merkitystä tiekunnan tien haarasta.

Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Valmistelijat	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut/katu- ja viherpalvelut, Kai Mäenpää, puh. 044 703 2225 ja Sirpa Tulokas puh. 050 570 9500
Täytäntöönpano-tiedot	Oikaisuvaatimus kaupunginhallitukselle Ote: yhdyskunta- jaympäristöpalvelut/ Sirpa Tulokas